

Vatten och avlopp

Delårsbokslut 2020

Vatten och avlopp

Verksamheten ska leverera och säkerställa ett rent och friskt vatten till sina kunder och uppfylla de lagar och förordningar enligt den lagstiftning som styr kommunens ansvar för vatten- och avloppsförsörjning. Verksamheten ska rena det vatten som kommer till avloppsreningsverken så att påverkan på miljön blir så liten som möjligt samtidigt som lagar och myndighetskrav uppfylls. VA-verksamheten ingår som en del i samhällsbyggnadskontoret.

Viktiga händelser under året

En förstudie för överföringsledning för både vatten och avlopp mellan Hyltebruk och Landeryd är aktuell och kommer att genomföras år 2021.

Revidering av VA-översikt och VA-planen är på gång och beräknas vara klart vid årsskiftet. En styrgrupp är utsedd och som består av fem tjänstemän och två politiker. Översikten ska ligga till grund för strategisk planering för kommande åren.

Arbetet med uppdatering av vattenskyddsområden och ansökan till nya vattendomar gällande Drängsereds, Långaryds, Landeryds och Unnaryd vattentäkter pågår och beräknas vara klart i år.

Arbetet med projektet lukt Torups avloppsreningsverk är nu genomfört och vår förväntning är att lukten från avloppsreningsverket ska upphöra.

PWC genomförde på uppdrag av kommunens revisorer granskning av vattenförsörjningen i Hylte kommun. Granskningen påvisar ett antal åtgärder som bör genomföras, bland annat revidering av VA-planen. Åtgärder som har stor betydelse för VA-kollektivet är att minska läckaget på ledningsnätet och prioritera ledningsförnyelse vilket kräver investeringsmedel men som lönar sig på sikt då dricksvatten inte går till spillo och reningsverken inte behöver ta hand om ovidkommande vatten. Granskningen påvisar också bristen på reservvatten.

VA-taxan

Utgångspunkten för VA-taxa är att avgifterna ska täcka kommunens hela kostnad för VA. Inför 2021 föreslås taxan höjas med 0,8 % på bruksavgifterna och 0,2 % på förbruksavgifterna. VA-enheten föreslår vidare att taxan ska indexregleras årligen. I dag finns det kommuner som index höjer taxan varje år.

Grunduppdrag

Kommunens grunduppdrag, styrs till stor del av lagstiftningar, förordningar, föreskrifter och invånare men även politiken styr via styrande dokument. Det är i kvalitetsstyrningen som grunduppdraget följs upp och utvärderas för att visa om grunduppdraget uppfyller god kvalitet eller inte. VA-verksamheten har ett nyckeltal som följs upp här.

Andel tjänliga vattenprov och tjänligt med anmärkning

Provresultatet avser det egenkontrollprogram Hylte kommun har för att kontrollera vattenkvaliteten. Resultatet kan bli tjänligt, tjänligt med anmärkning och otjänligt. Alla prov har varit tjänliga varav tre tjänligt med anmärkning och inga med resultat otjänligt. Vilket innebär att målet är uppfyllt och dricksvattnet fortsätter att hålla en hög kvalitet.

Personal

Personalstyrkan ute på drifanläggningarna består av fyra VA-tekniker och en driftingenjör. Personalen sköter sex vattenverk, sex reningsverk och ett antal pumpstationer (avloppsvatten), tryckstegringsstationer (dricksvatten) och ledningsnätet i kommunen.

Återvinningscentralen har tre stycken i sin personalstyrka som även ansvarar för Borabo deponi.

Personalstyrkan inne på kontoret består av sex tjänstemän. Renhållningssamordnare/utredare, projektsamordnare, projektingenjör, driftingenjör, abonnentingenjör och VA- och renhållningschef. Bemanningen är i princip oförändrad med undantag för att projektsamordnaren är utlånad på 50 % till gata/park. Enheten har låg sjukfrånvaro.

Ekonomisk analys

Negativt utfall efter åtta månader på 1 572 tkr vilket främst utgörs av underskottet som fanns hos VA-kollektivet vid bokslut 2019 på 1 350 tkr och som fördes över till 2020. Vidare har det varit högre kostnader än budgeterat för spolningsarbeten på diverse avloppsledningar, gräventreprenad samt slamentreprenad. Översvämningar som skedde i början på året (februari) innebär ökade kostnader för beredskapen samt även inköp av material för åtgärder i samband med den kraftiga långvariga nederbörden.

Investeringar

Vatten och avlopp har en övergripande investeringsbudget, VA-verksamheten enligt nämnds prioriteringar. Denna budget finansierar de planerade projekt som finns specificerade i bifogad investeringsredovisning och uppgick 2020 till 4 000 tkr. Avvikelsen för året är negativ med 1 355 tkr vilket beror på investering Lindekullen som fanns hos nämnden under 2019. Investeringen blev då frantagen från investeringsstoppet (1 000 tkr) och slutfakturan förväntades komma innan årsskiftet 2019 men kom istället i början av 2020. Slutkostnaden för projektet landade på 1 355 tkr vilket innebär en negativ avvikelse med 355 tkr mot budgeten på 1 000 tkr. Projektet kommer belasta investeringsbudgeten negativt under 2020 eftersom det inte finns någon budget för projektet i år.

Det produceras mer dricksvatten och avloppsvatten än vad vi debiterar. Orsaken är ut- och inläckage i vårt ledningsnät. Vilket bevisar att behovet av att sanera ledningsnätet är fortsatt överhängande.

En ny dricksvattenledning på ca 200 meter kommer att anläggas i Torup dels på grund av gammal ledning och behovet av att öka dimensionen på vattenledningen, den är en del av överföringsledningen som försörjer Rydöbruk samhälle.

Skolan i Långaryd har idag enskild brunn för dricksvatten och vill nu ansluta sig till det kommunala dricksvattennätet. Fastighetsägaren har rätt att använda en allmän Va-anläggning om fastigheten finns inom va-anläggningens verksamhetsområde. Projektering av den nya vattenledningen i Långaryd är pågående och anläggandet av vattenledningen beräknas vara klart 2020.

Vid projekteringsarbetet har kommunen skickat en förfrågan ut till de fastighetsägare och markägare hur den nya vattenledningen kommer att dras i Långaryds Samhälle. För att på så vis ge fastighetsägarna som inte har kommunalt dricksvatten en möjlighet att få koppla på sig på det kommunala Va-nätet. Projektet är pågående och beräknas vara klart till vintern 2020.

Framtid

Kommunen har många äldre ledningar vilket innebär att arbetet med sanering- och underhållsarbeten kommer att fortskrida. Vinsterna med sanering är en reducerad mängd tillskottsvatten till samtliga avloppsreningsverk. I sin tur resulterar detta i en mindre förbrukning av energi och kemikalier samt mindre risk för bräddningar.

Ytterligare ett fokusområde är underhåll och utveckling av dricksvattennätet. Motiv till detta är att minska störningar i vattendistributionen för boende och industrier. Vinsterna med saneringen är att reducera utläckage av rent dricksvatten som i sin tur resulterar i lägre kemikalier och energiförbrukning.

Ett behov av fler reservvattentäkter i Hylte kommun måste finnas för och säkra upp Hylte kommuns vatten för framtiden. I dag så har VA-enheten endast en reservvattentäkt som ligger i Nyebro. Det återstår att utarbeta en plan för att ta den i bruk. Denna planerade reservvattentäkten kan antingen ersätta befintlig vattentäkt i Torup eller vara en reservvattentäkt för Torup, Rydöbruk, Kinnared och Brännögård.

Några tätorter inom kommunen har vid olika tillfällen drabbas av översvämningar. Klimatförändringar kommer att accentuera problemen med översvämningar ytterligare.

Åtgärder behöver därför vidtas. Förutom att fortlöpande tillsyn och underhåll behöver förstärkas behövs också avrinningsberäkningar och konstruktion av ytterligare buffertmagasin för en del delområden i kommunen.

I nuläget så leds obehandlat dricksvatten från vattentäkten i Björnaryd till vattenverket i Jansberg. Denna ordning innebär bland annat att anläggningarna vid skärshult och fastigheter som ligger längs väg 26 inte kan anslutas utan särskild vattenbehandling. Det vore generellt logiskt att förlägga vattenbehandlingen till Björnaryd vattentäkt. Det ger också möjligheten att koppla på Långaryds Samhälle så att fler fastigheter får färdigberett dricksvatten.

För att vi ska kunna klara framtida investeringar och kompetensförsörjningen i Hylte kommun så bör man titta på samverkansmöjligheter med andra kommuner.

Resultaträkning

Mkr	Not	Delår 2020	Delår 2019	Delår 2018
Verksamhetens intäkter	1	18,3	17,9	13,7
Verksamhetens kostnader	2	-11,5	-9,8	-8,2
Avskrivningar	3	-4,3	-4,3	-3,7
Verksamhetens nettokostnad		2,6	3,8	1,8
Finansiella intäkter		-	-	-
Finansiella kostnader	4	-4,1	-3,9	-2,4
Resultat efter finansiella poster		-1,6	-0,1	-0,6
Årets resultat		-1,6	-0,1	-0,6
Balansräkning				
Mkr	Not	Delår 2019	Delår 2018	
Tillgångar				
Materiella anläggningstillgångar	5	125,4	120,8	124,4
Summa anläggningstillgångar		125,4	120,8	124,4
Kortfristiga fordringar	6	0,3	0,6	0,7
Summa omsättningstillgångar		0,3	0,6	0,7
Summa tillgångar		125,7	121,4	125,0
Eget kapital				
Ingående värde	7			-
Årets resultat		-1,6	-0,1	-0,6
Summa eget kapital		-1,6	-0,1	-0,6
Skulder				
Långfristiga skulder	8	125,7	121,4	125,7
Kortfristiga skulder	9	1,6	0,1	
Summa skulder		127,3	121,5	125,7
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		125,7	121,4	125,0

Noter

Noter till resultaträkningen.

Not 1	Verksamhetens intäkter (Mkr)	Delår 2020	Delår 2019	Bokslut 2018	Delår 2018
	Brukningssavgifter, externa	-18,3	17,9	27,7	13,7
	Bidrag, externa	-	-	-	-
	Övrigt, externa	-	-	-	0,0
	Realisationsvinster	-	-	0,0	-
	Övrigt, interna	-	-	-	-
	Brukningssavgifter, interna	0,0	0,0	0,0	0,0
	Summa verksamhetens intäkter	-18,3	17,9	27,7	13,7
Not 2	Verksamhetens kostnader (Mkr)	Delår 2020	Delår 2019	Bokslut 2018	Delår 2018
	<i>Externa kostnader</i>				
	Personalkostnader	2,7	2,7	4,2	2,5
	Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	0,8	0,8	1,6	0,8
	Bränsle, energi och vatten	1,8	1,9	2,1	1,4
	Köp av verksamhet och tjänster	3,2	3,4	4,8	2,3
	Lokal- och markhyror	0,0	0,0	0,0	0,0
	Övriga kostnader	1,9	0,4	0,5	0,3
	<i>Summa externa kostnader</i>	<i>10,4</i>	<i>9,1</i>	<i>13,2</i>	<i>7,3</i>
	<i>Interna kostnader</i>				
	Tillsynsavgift	0,2	0,0	0,2	0,2
	Administration	0,5	0,4	0,9	0,5
	Övriga kostnader	0,3	0,3	0,3	0,2
	<i>Summa interna kostnader</i>	<i>1,1</i>	<i>0,8</i>	<i>1,4</i>	<i>0,9</i>
	Summa verksamhetens kostnader	11,5	9,8	14,6	8,2
Not 3	Avskrivningar (Mkr)	Delår 2020	Delår 2019	Bokslut 2018	Delår 2018
	Byggnader och tekniska anläggningar	4,3	4,3	7,3	3,7
	Summa avskrivningar	4,3	4,3	7,3	3,7
Not 4	Finansiella kostnader (Mkr)	Delår 2020	Delår 2019	Bokslut 2018	Delår 2018
	Internränta	4,1	3,9	5,1	2,4
	Summa finansiella kostnader	4,1	3,9	5,1	2,4

Noter till balansräkningen.

Not 5	Mark, byggnader och tekniska anläggningar (Mkr)	Delår 2020	Delår 2019	Bokslut 2018	Delår 2018
	Anskaffningsvärde	251,4	251,1	251,1	246,8
	Ackumulerade avskrivningar	-133,9	-129,6	-125,3	-121,8
	Ackumulerade nedskrivningar	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
	Bokfört värde	116,8	120,8	125,1	124,4
	Redovisat värde vid årets början	120,8	125,1	127,1	127,1
	Årets investeringar	0,3	0,0	5,3	1,0
	Nedskrivningar	0,0	0	0,0	-
	Återförda nedskrivningar	-	-	-	-
	Årets avskrivningar	4,3	-4,3	-7,3	-3,7
	Överföring till eller från annat slag av tillgång	-	-	-	-
	Övriga förändringar	-	-	-	-
	Redovisat värde vid årets slut	125,4	120,8	125,1	124,4

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar med undantag för mark som bedöms ha ett bestående värde.

Not 6	Kortfristiga fordringar (Mkr)	Delår 2020	Delår 2019	Bokslut 2018	Delår 2018
	Kundfordringar	0,3	0,6	3,2	0,7
	Upplupna intäkter/förutbetalda kostnader	-	-	-	-
	Fordran på VA-kollektivet ¹	-	-	-	-
	Summa kortfristiga fordringar	0,3	0,6	3,2	0,7

Not 7	Eget kapital (Mkr)	Delår 2020	Delår 2019	Bokslut 2018	Delår 2018
	Ingående eget kapital	-	-	-	-
	Resultatbalansering föregående år	-	-	-	-
	Ingående eget kapital efter resultatbalansering	-	-	-	-
	Årets resultat	-1,6	-0,1	0,7	-0,6
	Summa eget kapital	-1,6	-0,1	0,7	-0,6
Not 8	Långfristiga skulder (Mkr)	Delår 2020	Delår 2019	Bokslut 2018	Delår 2018
	Låneskuld	125,7	121,4	126,8	124,8
	Anslutningsavgifter	0,9	1,1	0,8	0,9
	Summa långfristiga skulder	126,7	122,5	127,6	125,7
	<i>Anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandeperiod som motsvarande tillgång har.</i>				
Not 9	Kortfristiga skulder (Mkr)	Delår 2020	Delår 2019	Bokslut 2018	Delår 2018
	Upplupna kostnader/förutbetalda intäkter	1,6	0,1	0,8	0,3
	Summa kortfristiga skulder	1,6	0,1	0,8	0,3